

forsnævnte Landstingsmand, men endog sølte en ikke ringe Glæde ved Tanken om det vide Terrain, man da vilde vinde, idet man vilde blive af med Meget, som nu var hindrende og indskrænkende. Men dette vilde kun være fordelagtigt, dersom man ikke istedet derfor kom ind under mange andre Indskrænkninger og Tryk, som kunde være endnu værre. Det Hele beroer jo paa, hvorledes man opfatter Situationen; — dersom man betragter den, som om der ene og alene var Tale om, hvad der fra dansk Side, navnlig fra den danske Rigsdags Side kunde ønskes; ja, saa var det ganske vist, at man da vilde blive af med en heel Deel Indskrænkninger og Forhindringer; men hvorledes ere disse komne frem? Kan man nægte, at de væsentlig ere komne frem, fordi den Ordning, som nu skulde skee, ikke længer kunde afhænge af den danske Rigsdag alene; at der ikke var Tale om en Ordning blot for Kongeriget Danmark, men om en Ordning for det hele Monarchie, hvor der var Spørgsmaal ogsaa om andre Bestanddele af Monarchiet, og om deres Ret, og var det ikke det, som gjorde, at der ikke kunde være Tale om, at den danske Rigsdag alene kunde forfølge, hvad der fra dens Side maatte ønskes? Jeg veed ikke, om den ærede Landstingsmand troer, at man kan frigjøre sig fra dette ved nu at føres tilbage til Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Jeg troer ikke, at Noget let med Alvor kunde mene dette, men hvad jeg ogsaa troer ikke kan være vanskeligt at overbevise sig om ved nærmere Overveielse, det er, at hele Stillingen vilde blive i høj Grad flettere ved en saadan Tilbagevenden, end den var, da Kundgjørelsen først kom ud. Naar man ikke engang efter halvstørre Aars Anstrengelser og Kampe havde kunnet tilveiebringe en Ordning af det Monarchie, som efter Kundgjørelsen af 1852 skulde staaes tilveie, hvorledes mener man da, at Standpunktet vilde blive ligeoverfor de Kræfter, som da med en vis Føie maatte kunne træde op for at spørge, hvorledes det Maal, som er opstillet ved Kundgjørelsen af 28de Januar, da overhovedet kunde blive opnaaet? Jeg troer, at, naar man gik tilbage til dette Standpunkt, saa vilde det med fuldkommen

Føie kunne siges, at der blev et stort og farligt Mørke, og i saa Fald maatte det dog anses for den første Betingelse, at man havde Noget, der kunde give Lys i dette Mørke og vise, hvorledes man skulde komme ud af det. Den ærede 5te Landstingsmand for 2den Kreds (B. Christensen), som senere yttrede sig saa meget mod de sagre Ord, udtalte imidlertid med Hensyn hertil en Sætning, som jeg vel ikke bestemt vil henregne under Kategorien af „sagre“ Ord, men dog under Kategorien af Ord, af blotte Ord, som det er meget farligt i en saa vanskelig Sag, hvor Fædrelandets Bælsærd staaer paa Spil, at kaste hen som det, der skulde troste og berolige; jeg siger til, hvad han antydede, at man ikke behøvede at see hen til Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, at man ikke maatte betragte den som Noget, man skulde blive staaende ved. Den ærede Landstingsmand meente, at man nu vilde være kommen i en saadan Fart, at man ogsaa kunde sætte forbi Kundgjørelsen; men jeg vil spørge, om det ikke var et Mørke, man da kom ind i. Jeg vil spørge den ærede Landstingsmand, hvor han da mener, man skulde standse. — Thi, naar man gjør Forslag om en saadan Politikk, der vel med Rette bør betegnes, som den er betegnet af et Medlem i det andet Thing, nemlig som en eventyrlig Politikk, saa maa man da idetmindste antyde, hvor man vil hen og hvor man vil standse.

B. Christensen: Ja, jeg skal blot gjøre den Bemærkning, at den ærede Minister neppe vilde eller ialfald ikke burde have sagt, hvad han sidst yttrede, dersom han noisagtigt havde hørt min Uttring om Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Forøvrigt er der vel Ingen, der vil oversee, at, dersom Politiken efter Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 ikke kan føre til andet; dersom det er det bedste, den kan føre til, den Fællesforsætning, som Ministeriet har forelagt, saa maae vi forlade den; thi saa er den utaaeligg. Heller ikke troer jeg, det kan negtes, at Forholdene nu i mangfoldige Retninger ere himmelvidt forskellige fra dem, der have været de fremherskende hidtil; men jeg gjentager det, mine Ord vare ikke saadanne,